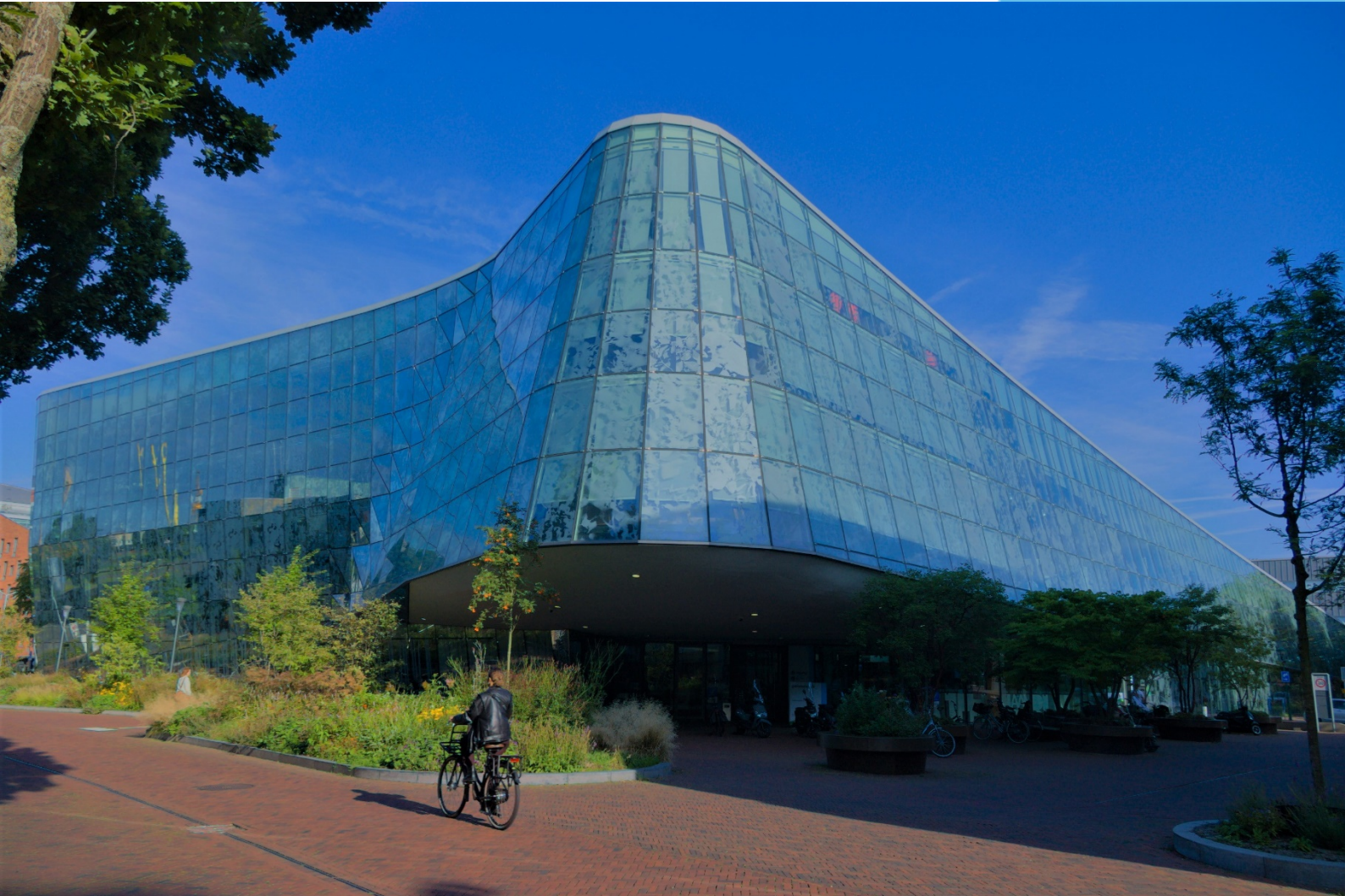

JAARVERSLAG 2025 COMMISSIE BEZWAARSCHRIFTEN ALPHEN
JAARVERSLAG COMMISSIE BEZWAARSCHRIFTEN ALPHEN AAN
JAARVERSLAG 2025 COMMISSIE BEZWAARSCHRIFTEN ALPHEN
JAARVERSLAG COMMISSIE BEZWAARSCHRIFTEN ALPHEN AAN D

JAARVERSLAG 2025 COMMISSIE BEZWAARSCHRIFTEN ALPHEN AAN
JAARVERSLAG COMMISSIE BEZWAARSCHRIFTEN ALPHEN AAN DEN RI
JAARVERSLAG 2025 COMMISSIE BEZWAARSCHRIFTEN ALPHEN AAN
JAARVERSLAG COMMISSIE BEZWAARSCHRIFTEN ALPHEN AAN DEN R
JAARVERSLAG 2025 COMMISSIE BEZWAARSCHRIFTEN ALPHEN AAN
JAARVERSLAG COMMISSIE BEZWAARSCHRIFTEN ALPHEN AAN DEN R
JAARVERSLAG 2025 COMMISSIE BEZWAARSCHRIFTEN ALPHEN AAN
JAARVERSLAG COMMISSIE BEZWAARSCHRIFTEN ALPHEN AAN DEN R

Alphen aan den Rijn

Jaarverslag samengevat

Waar 2024 nog als een uitzonderlijk piekjaar kon worden beschouwd, met 373 ingekomen bezwaarschriften en een stijging van 23% ten opzichte van het voorgaande jaar, is in 2025 gebleken dat deze ontwikkeling zich heeft doorgezet. Het aantal ontvangen bezwaren is op vrijwel hetzelfde hoge niveau gebleven en is daarmee niet teruggekeerd naar het niveau van eerdere jaren. De commissie ziet hierin een bestendiging van een structurele trend, met serieuze consequenties voor de werkdruk, doorlooptijden en de benodigde capaciteit binnen de organisatie.

De commissie constateert dat naar aanleiding van haar adviezen ongeveer een derde van de bestreden besluiten moet worden hersteld. Daarbij geldt dat circa 10% van de oorspronkelijke besluiten uiteindelijk moet worden herroepen, omdat deze geen stand kunnen houden bij toetsing aan wet- en regelgeving, jurisprudentie en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. De commissie acht dit percentage hoog. Daarbij merkt zij op dat de bezwaarschriftenprocedure slechts zicht geeft op een beperkt deel van de besluiten: tegen lang niet alle besluiten wordt bezwaar gemaakt.

De commissie is van oordeel dat op het gebied van zorgvuldige voorbereiding, motivering en belangenafweging aanzienlijke winst te behalen valt. Deze aandachtspunten doen zich voor over vrijwel alle beleidsterreinen heen. Verbeteringen zijn mogelijk door zorgvuldiger onderzoek in de voorbereidingsfase en een betere vertaling van de uitkomsten daarvan naar de motivering van primaire besluiten. Het juridisch basiskennisniveau binnen het primaire proces blijft daarom nadrukkelijk aandacht vragen. Van vergunningverleners en medewerkers die namens het college verweer voeren mag worden verwacht dat zij wet- en regelgeving, verordeningen en de daarbij behorende beoordelingsruimte goed kunnen lezen, begrijpen en toepassen. De commissie adviseert daarom blijvend te investeren in opleiding en deskundigheidsbevordering, zowel binnen het primaire proces als – waar nodig – bij vertegenwoordigers van het college ter zitting.

Positief is dat het percentage ingetrokken bezwaarschriften is gestegen van 30% in 2024 naar 44% in 2025. De commissie ziet hierin een bevestiging dat pre-meditation in de praktijk een effectief instrument is. Een nadere toelichting op besluiten leidt regelmatig tot meer begrip en acceptatie bij bezwaarmakers, waarna bezwaren worden ingetrokken. Daarnaast worden besluiten in de bezwaarfase geregeld aangepast of vervangen zonder dat de volledige procedure hoeft te worden doorlopen. Ook dit leidt tot intrekking van bezwaren. De (nieuwe) voorzitter acht pre-meditation en het toepassen van mediatietechnieken tijdens het horen van bezwaarmakers van groot belang. Een meer op dialoog gerichte benadering draagt volgens de commissie bij aan wederzijds begrip, de-escalatie en het vergroten van het draagvlak voor besluiten. Daarnaast lijkt deze aanpak te leiden tot een hogere tevredenheid onder bezwaarmakers en burgers, omdat zij zich meer gehoord en serieus genomen voelen in het contact met de overheid. De commissie ziet hierin goede voorbeelden waarvan teams binnen de organisatie onderling kunnen leren. Zij adviseert

bovendien om – waar mogelijk – meer in te zetten op overleg tussen aanvragers en omwonenden, in lijn met de oorspronkelijke gedachte achter de Omgevingswet.

Tegelijkertijd constateert de commissie met zorg dat het percentage bezwaarschriften waarop niet tijdig wordt beslist is gestegen van 23% in 2024 naar 46% in 2025. De wettelijke beslistermijn van 18 weken wordt daarmee in een aanzienlijk aantal zaken overschreden. De commissie acht dit een zeer zorgelijke ontwikkeling waar al eerder aandacht voor is gevraagd. De eerder uitgesproken vrees dat het secretariaat in de huidige samenstelling onvoldoende is toegerust om het structureel toegenomen aantal bezwaarschriften adequaat te verwerken, lijkt daarmee bevestigd. Tegen de achtergrond van de aanhoudend hoge instroom en het uitblijven van een terugkeer naar eerdere aantallen, adviseert de commissie met nadruk om op korte termijn voortgang te boeken op het capaciteitsvraagstuk teneinde verdere vertragingen en toenemende druk op de organisatie en daarmee achteruitgang van de rechtsbescherming een halt toe te roepen.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Statistische gegevens.....	6
3.	Conclusies	8
3.1	Trend in bezwaarschriften	8
3.2	Trend in advisering	8
3.3	Aard van de advisering	9
3.4	Termijngegevens	10
3.5	Besluiten in verhouding tot de afgegeven adviezen en zeefwerking.....	10
3.6	Terugblik.....	10
4.	Aanbevelingen	11
5.	Samenstelling van de Commissie bezwaarschriften in 2025	12

1. Inleiding

De behandeling van bezwaarschriften vormt een belangrijk onderdeel van de rechtsbescherming van burgers en organisaties tegenover de overheid. In de bezwaarfase vindt een heroverweging plaats van eerder genomen besluiten, waarbij ruimte bestaat voor toelichting, verduidelijking en herstel. De Commissie bezwaarschriften vervult hierin een onafhankelijke adviserende rol. Door middel van hoor en wederhoor probeert de commissie niet alleen de juridische aspecten van een geschil te doorgronden, maar ook oog te houden voor de achterliggende belangen en de relatie tussen burger en overheid. Daarbij staat een laagdrempelige en zorgvuldige behandeling centraal, waarbij waar mogelijk wordt gezocht naar oplossingen en wederzijds begrip. Het gebruik van mediationstechnieken vormt een belangrijk instrument om de burger centraal te stellen.

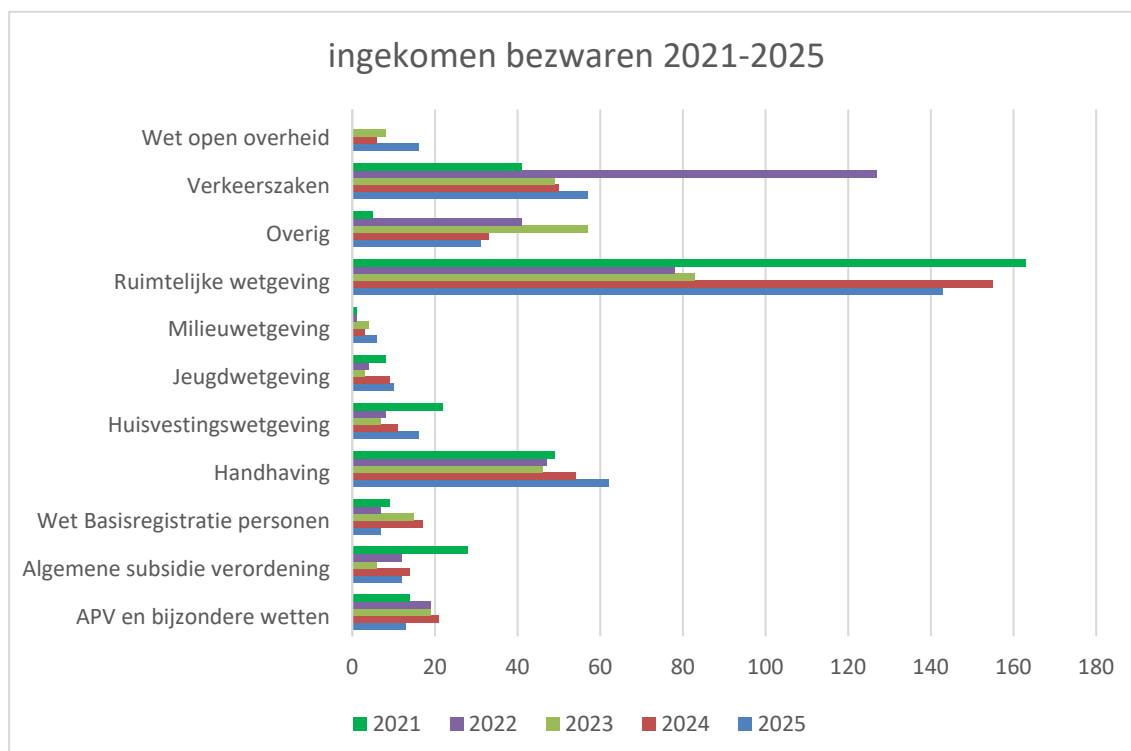
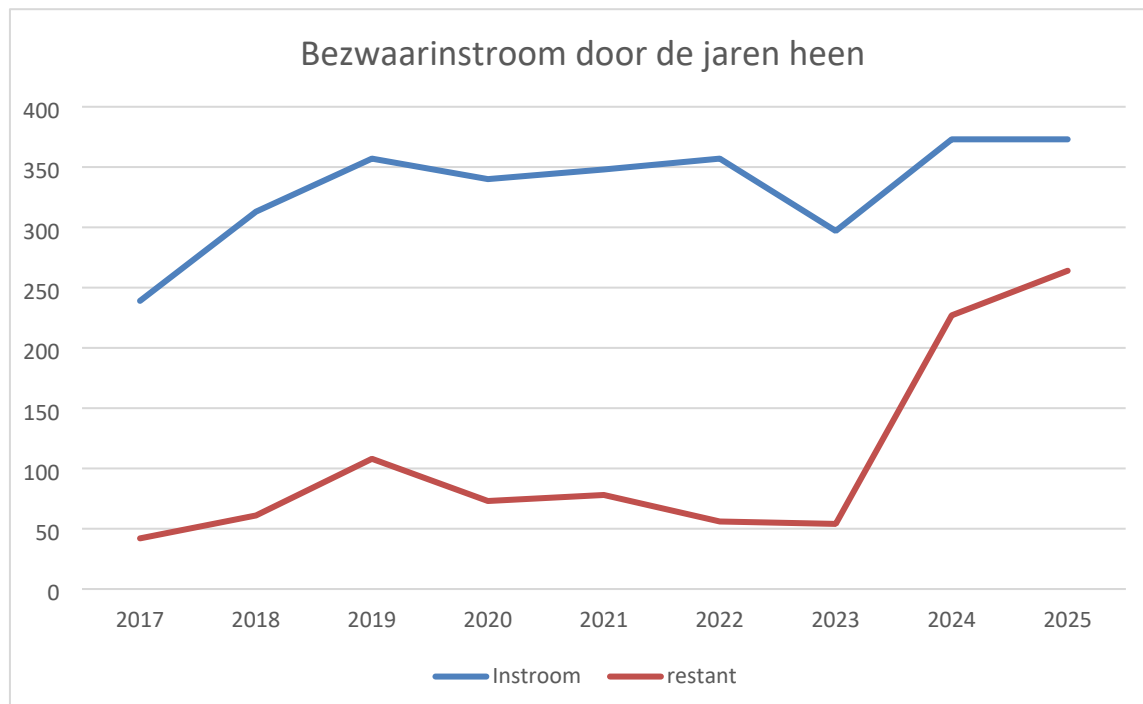
“Goedenavond, welkom bij de hoorzitting van de Commissie bezwaarschriften. Wij zijn niet werkzaam voor of woonachtig in de gemeente Alphen aan den Rijn, maar zijn door het college van burgemeester en wethouders aangesteld om onafhankelijk advies uit te brengen over het door u ingediende bezwaarschrift. Wij horen graag waarom u het niet eens bent met het besluit van het college, maar ook welke argumenten het college aan het besluit ten grondslag heeft gelegd. Daarna zullen wij mogelijk nog enkele vragen stellen om de zaak verder te verhelderen.”

Deze introductie typeert de werkwijze van de commissievoorzitter: zo laagdrempelig mogelijk, met aandacht voor hoor en wederhoor, gericht op verduidelijking van standpunten en de belangen die daarachter schuilgaan. Waar mogelijk probeert de commissie bezwaarmakers en het college nader tot elkaar te brengen. Uiteindelijk mondt dit proces doorgaans uit in een advies aan het college over de wijze waarop op het bezwaarschrift dient te worden beslist.

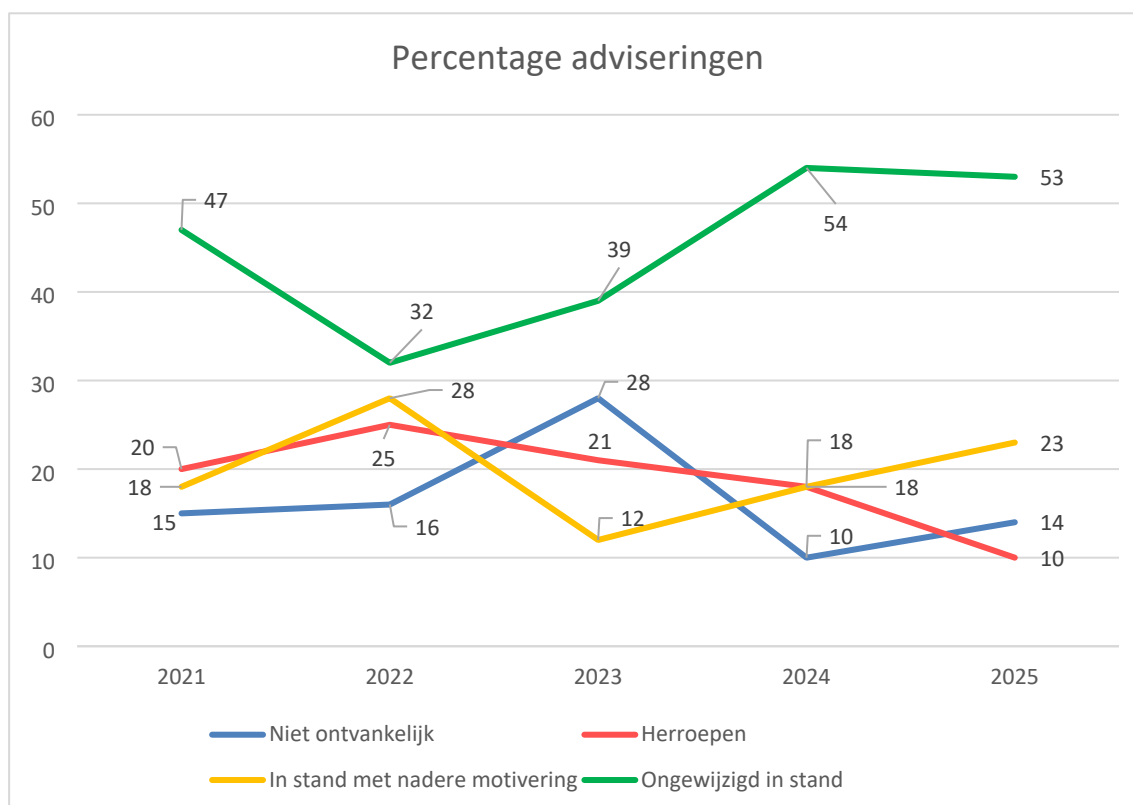
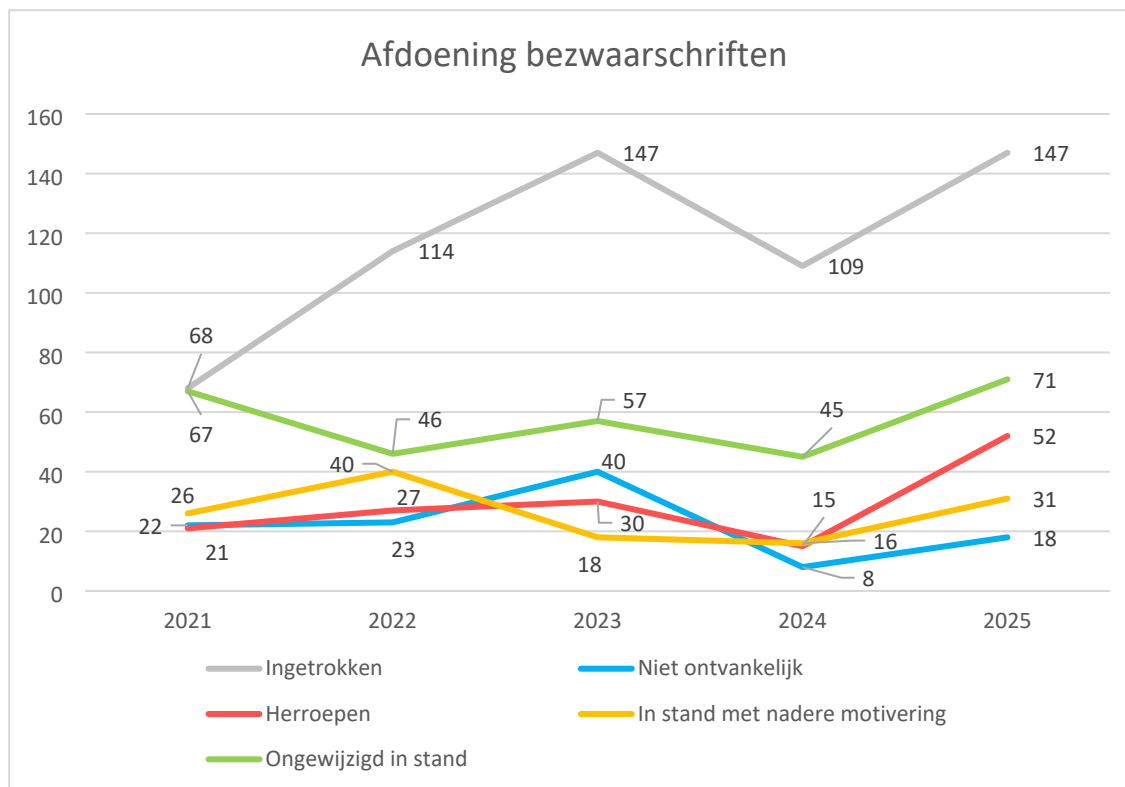
De commissie behandelt alle bezwaarschriften, met uitzondering van bezwaren tegen besluiten op grond van de Legesverordening, de Wet onroerendezaakbelastingen, de Participatiewet en aanverwante regelgeving, alsmede zaken op het terrein van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Dit verslagjaar kenmerkte zich door het steeds duidelijker voelbaar worden van capaciteitsproblemen binnen het secretariaat van de commissie, in combinatie met een onverminderd hoog aantal ontvangen bezwaarschriften. Deze bottleneck heeft invloed gehad op de doorstroom van zaken, de omvang van de werkvoorraad en uiteindelijk ook op de afhandelingstermijnen. Hiermee wordt de burger te kort gedaan en staat de rechtsbescherming onder druk. Deze ontwikkeling is niet nieuw en de commissie heeft hier eerder aandacht voor gevraagd. Ergo, de commissie is van mening dat nu hiervoor op zeer korte termijn adequate maatregelen dienen te worden genomen.

2. Statistische gegevens

“Overig” bestaat uit bezwaarschriften die bijvoorbeeld tegen feitelijk handelen worden ingediend. Bijzondere wetten betreft bijvoorbeeld de Alcoolwet, Wet op de kansspelen, Wet bibob, Winkeltijdenwet.

3. Conclusies

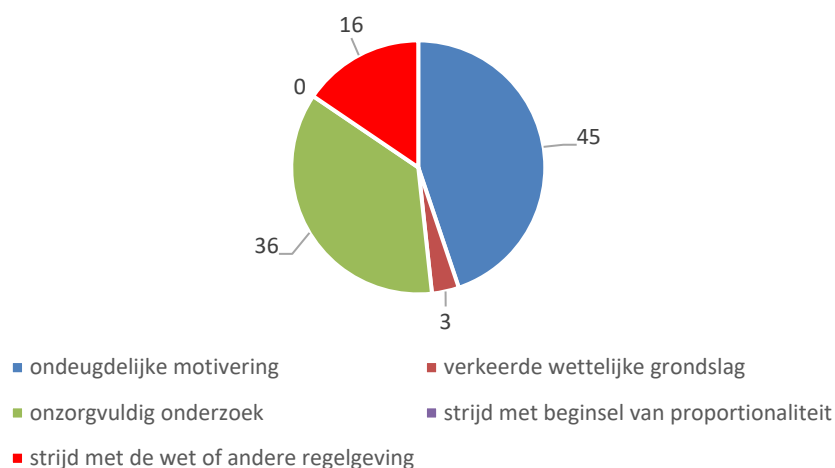
3.1 Trend in bezwaarschriften

- Het aantal ontvangen bezwaarschriften bleek in 2025 gelijk aan 2024, namelijk 373.
- Het aantal ontvangen bezwaarschriften op het gebied van Omgevingsrecht blijft, na een dip rond de invoeringsdatum van de Omgevingswet, stabiel maar hoog.
- Het aantal bezwaarschriften op het gebied van Handhaving blijft stijgen. Meer dan de helft (32) van de bezwaren is gericht tegen besluiten kostenverhaal voor spoedeisende bestuursdwang bij verkeerd geplaatst afval.
- Het aantal ingediende bezwaarschriften tegen verkeersbesluiten toont over de jaren heen een gestaag stijgende lijn. In het verslagjaar vormen bezwaarschriften tegen besluiten over Gehandicaptenparkeerkaarten en -plaatsen daarin een substantieel aandeel (19 van de 57).
- Ten aanzien van besluiten op grond van Wet Open Overheid laten de ingekomen bezwaarschriften een gestage stijging zien.

Conclusie: Het verslagjaar 2025 kent geen groei in het aantal bezwaarschriften, maar de piek van 2024 wordt geëvenaard. Besluiten in het Omgevingsrecht blijven hiervoor in het bijzonder de oorzaak van. Besluiten tot het verhalen van de kosten van spoedeisende bestuursdwang triggeren veel bezwaren, net als afwijzingen van aanvragen tot het verlenen van een gehandicaptenparkeerkaart.

3.2 Trend in advisering

aard van gebreken in procenten

Op basis van de Awb kan de Commissie overgaan tot een beperkt aantal adviessoorten. Allereerst wordt de ontvankelijkheid beoordeeld. Daarna, bij ontvankelijkheid, wordt over de bestreden beslissing een advies gegeven. Ongewijzigde instandhouding,

instandhouding onder nadere motivering (ook wel “onder herstel van een gebrek” genoemd) en Herroeping.

De Commissie ziet de volgende ontwikkelingen.

- Pre-meditation werkt goed. Het aantal ingetrokken bezwaarschriften is onveranderd hoog. Van alle bezwaren wordt in 2025 44% ingetrokken. Veelal na toelichting en goed overleg, vaak ook nadat dit overleg tot een nieuw primair besluit leidt.
- In 33% (2025) van de adviezen luidt het dictum dat het primaire besluit niet (ongeschonden) de eindstreep passeert. In 2024 was dit 37%. Er behoefde minder hersteld te worden aan de besluiten om deze overeind te houden.
- Enkel kijkend naar de herroepingen constateert de Commissie dat deze een dalende lijn vertonen. Daartegenover staat dat bij meer primaire besluiten gebreken hersteld moesten worden.

Conclusie: In het algemeen blijft het merendeel van de bestreden besluiten in bezwaar overeind. De Commissie plaatst bij deze, op zich positieve ontwikkeling wél een kanttekening. Deze cijfers laten mogelijk een vertekend beeld zien nu het aantal bezwaarschriften dat als restant in het volgend verslagjaar beoordeeld wordt gegroeid is naar 266. Een restant van ongeveer 50 bezwaarschriften zou normaal zijn.

3.3 Aard van de advisering

Vaak wordt aangenomen dat de Commissie een bezwaarschrift “gegrond of ongegrond” adviseert. Maar, op grond van een ontvankelijk bezwaarschrift geeft de Algemene wet bestuursrecht alleen de mogelijkheid tot ongewijzigde instandhouding, instandhouding onder nadere motivering (ook wel “onder herstel van een gebrek” genoemd) en herroeping. Vrij vertaald, een besluit is goed, een besluit moet gerepareerd worden, of het besluit kan niet voortbestaan.

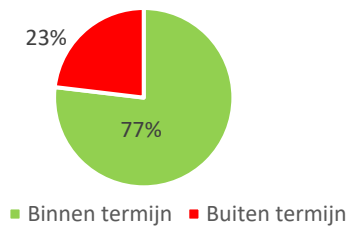
Vooropgesteld moet worden dat in het algemeen besluiten veelal in stand kunnen blijven. Vaak ongewijzigd, soms onder herstel van een gebrek in het besluit. In vrijwel alle gevallen waarin een besluit hersteld moest worden, ontbrak een gedeelte van de motivering (zoals actuele cijfers, een uitgebreid welstandsadvies in plaats van een stempeladvies of een actuele berekening van de parkeerdruk of een vermelding van een wettelijk voorschrift). Zaken die zowel eenvoudig te voorkomen als te herstellen zijn, maar die de inzichtelijkheid en acceptatie van een besluit ten goede komen.

Waar het adviezen tot herroeping betrof zijn de gebreken serieuzer van aard. Ondeugdelijke of ondraagkrachtige motivering leidt bij bijna de helft van de herroepingsadviezen tot een niet te herstellen gebrek. Onzorgvuldigheid van onderzoek vormt ook een groot deel van herroepingsoorzaken. De combinatie van deze twee herroepingsgronden leidt eveneens tot de conclusie dat het bestreden besluit geen stand kan houden. Ook strijd met een wettelijk voorschrift, zoals het bestemmingsplan of een eigen verordening, valt op als oorzaak van herroepingen.

Conclusie: In het algemeen kan de Commissie zich niet aan de indruk onttrekken dat het niveau van de juridische kennis in het primaire proces te wensen over laat, wat leidt tot gebrekkiger besluitvorming in de primaire fase. Deze zorg geldt alle beleidsvelden waarvan primaire besluiten aan het college zijn voorgelegd.

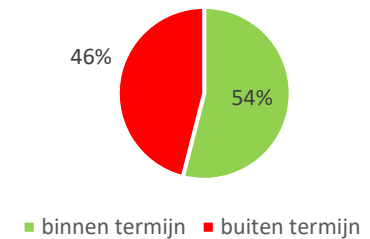
3.4 Termijngegevens

Tijdigheid 2024

De maximale wettelijke termijn voor het nemen van een beslissing op een bezwaarschrift is 18 weken. In 2025 bleek net meer dan de helft van het aantal bezwaarschriften binnen deze termijn te zijn afgehandeld. Was in 2024 nog 77% binnen de termijn van een beslissing op bezwaar voorzien, in het afgelopen

Tijdigheid 2025

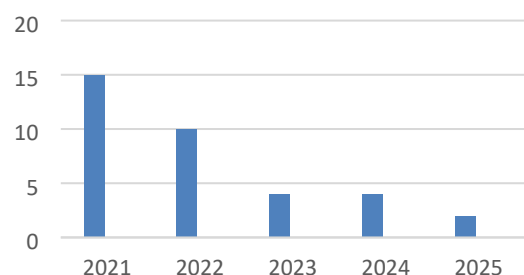
verslagjaar daalde dit aantal tot 54 %. Bezwaarmakers kunnen aanspraak maken op een dwangsom bij niet tijdig beslissen op het bezwaarschrift. Ook kunnen zij beroep instellen tegen het niet tijdig beslissen op het bezwaarschrift. Het is de Commissie gebleken dat dit in het verslagjaar meer is gebeurd dan in eerdere verslagjaren.

3.5 Besluiten in verhouding tot de afgegeven adviezen en zeefwerking

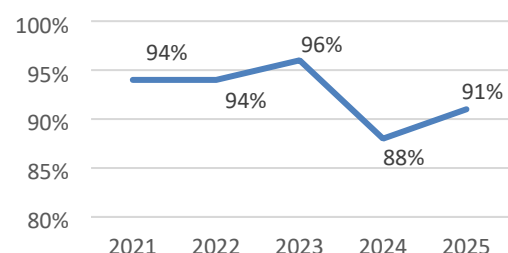
De Commissie bezwaarschriften is een adviescommissie en haar adviezen zijn niet bindend. Een bestuursorgaan is bevoegd om gemotiveerd af te wijken van een uitgebracht advies (contrair gaan). In 2025 is het college op 2 adviezen contrair gegaan hetgeen tot 4 contraire besluiten heeft geleid.

Eén van de functies van de bezwaarprocedure is het bieden van een kans aan het bestuursorgaan om in de heroverweging het bezwaar weg te nemen of om voldoende duidelijkheid te geven en daarmee de bezwaarmaker burger een gang naar de rechter te besparen. Van alle bezwaarschriften is in 2025 toch 9% na de beslissing op bezwaar voorgelegd aan de Rechtbank. Daarmee is verbetering zichtbaar ten opzichte van 2024. De grotere zeefwerking uit de jaren daarvoor is evenwel niet bereikt.

contrairgang op advies

zeefwerking

3.6 Terugblik

In het jaarverslag 2023–2024 gaf de Commissie bezwaarschriften enkele aanbevelingen mee. Terugblikkend op 2025 ziet de Commissie daarvan het volgende terug.

De Commissie gaf als aanbeveling mee om in te zetten op zorgvuldiger onderzoek in de voorbereidingsfase en een betere vertaling van dat onderzoek naar de motivering van de

primaire besluiten. Het meer aansturen op overleg tussen aanvragers en omwonenden, overeenkomstig de gedachte achter de Omgevingswet, beoogde hier aan bij te dragen. De Commissie ziet op dit gebied nog geen structurele ontwikkelingen.

De Commissie adviseerde te investeren in opleidingen met aandacht voor het juridische in het primaire proces. Nog altijd heeft de Commissie de indruk dat (nieuwe) medewerkers binnen het ambtelijk apparaat, hoewel van adequaat opleidingsniveau, over onvoldoende bestuurs- en gemeenterechtelijke kennis beschikken.

De Commissie adviseerde vinger aan de pols te houden en zo nodig maatregelen te treffen om het secretariaat voldoende capaciteit te verschaffen om het toenemend aantal bezwaarschriften het hoofd te bieden. De Commissie constateert dat de situatie rond het secretariaat onveranderd is gebleven terwijl het aantal bezwaarschriften onveranderd hoog is.

4. Aanbevelingen

De gemeente Alphen aan den Rijn mag zich beroepen op een goed werkend pre-mediation traject. Toelichting van bestreden besluiten leidt tot acceptatie en intrekking van bezwaar enerzijds. Anderzijds wordt ook aan bezwaren tegemoetgekomen zonder de volledige bezwaarprocedure te doorlopen. Ook dit leidt in het algemeen tot intrekking van het bezwaar. De Commissie pleit er voor deze voorbeelden breed in te zetten binnen de organisatie.

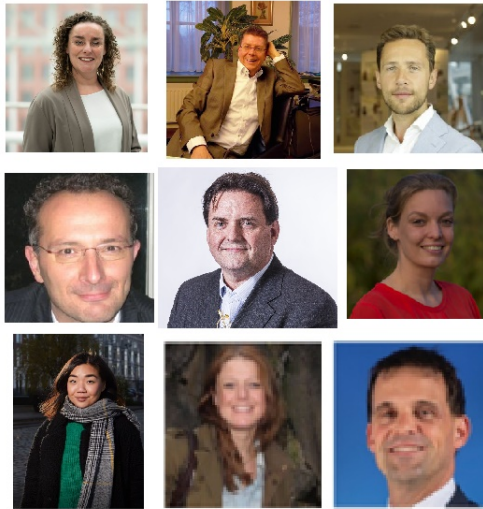
Ten aanzien van de zorgvuldige voorbereiding, de motivering en de weging van belangen meent de Commissie dat aan resultaat gewonnen kan worden. De Commissie ziet dit over alle beleidsvelden terugkomen. Verbeteringen zijn mogelijk bij zorgvuldiger onderzoek in de voorbereidingsfase en een betere vertaling van dat onderzoek naar de motivering van de primaire besluiten.

Het juridisch basiskennisniveau in het primaire proces blijft een punt van aandacht. Het lezen en begrijpen van wetgeving en verordeningen, maar ook het kunnen hanteren van de mogelijkheden binnen wettelijke bandbreedtes met de mogelijkheden die daarbij aanwezig zijn, mag van vergunningverleners verwacht en van medewerkers die verweer voeren geëist worden. De Commissie adviseert te investeren in opleidingen met aandacht voor het juridische in het primaire proces.

Door capaciteitsproblemen op ambtelijk niveau lopen de doorlooptijden inmiddels zodanig op dat deze de grenzen van wat behoorlijk en zorgvuldig is beginnen te overschrijden. Tegen deze achtergrond is het naar de mening van de Commissie van belang dat nu concrete stappen worden gezet om verdere vertraging te voorkomen en tot voortgang in de dossiers te komen.

Commissie bezwaarschriften,
15 mei 2026

5. Samenstelling van de Commissie bezwaarschriften in 2025

De Commissie bestond dit verslagjaar uit:

- drs. L.J. Heijlman (voorzitter tot 1-7-2025)
 - M.E. van den Heuvel MDR (voorzitter vanaf 1-7-2025)
- J.A.J. Verheijen (plv. voorzitter)
- mr. H.M.F.F. Verbeet (plv. voorzitter)
- mr. K.M. van Dijk-Opstal
- mr. Y.E. Staal
- mr. R. van Ommen
- mr. M.T. Smits
- mr. S.S.J. van Kooij
- mr. J. Aznag (niet op foto)

Ambtelijk secretarissen: mr. M.P.J. Bunnik en bc P.M. Lenssinck. Ondersteuning: L. Rajan

foto voor- en achterzijde: Paul Lenssinck